

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Zlín

Inspekční zpráva

Základní škola Valašské Meziříčí, Masarykova 291, okres Vsetín

Adresa: Masarykova 291, 757 01 Valašské Meziříčí

Identifikátor školy: 600 149 544

Zřizovatel: Město Valašské Meziříčí, Náměstí 7, 757 01 Valašské Meziříčí

Školský úřad Vsetín, Pod Vršky 27, 755 01 Vsetín

Termín konání komplexní inspekce: 12. - 18. duben 2000

Čj.	154 29/2000-11089
Signatura	ko4ct102

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Masarykova ve Valašském Meziříčí je plně organizovaná škola s 11 třídami prvního stupně a 10 třídami druhého stupně. Od září roku 1996 k ní byla kmenově přiřazena neúplná základní škola v Krhové (místní část Valašského Meziříčí) se samostatnými ročníky první až páté třídy (v návaznosti na § 6 odst.3, zákona č. 29/1948 ve znění jeho pozdějších předpisů).

Ředitelem školy byl v roce 1992 jmenován na základě výsledku konkurzu Mgr. Otto Medek, v roce 1998 byl v souladu s pokynem MŠMT ČR č.j.27 209/96-60 k provádění periodického hodnocení práce ředitelů škol potvrzen ve funkci. Od roku 1992 je škola právní subjekt.

Hodnocení kvality vzdělávání bylo provedeno na základě hospitací ve vybraných jednotlivých předmětech a skupině předmětů na prvním i druhém stupni základní školy.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

I.stupeň

Český jazyk

Časová dotace vyučovacího předmětu je v souladu se schválenými a realizovanými učebními plány příslušných ročníků. Učební osnovy jsou vyučujícími rozpracovány v tematických a časových plánech učiva. Ve sledovaných vyučovacích hodinách bylo probíráno učivo v souladu s osnovami a časovým plánem. Vyučovací jednotky byly velmi dobře promyšleny a připraveny.

Český jazyk v 1. - 5. ročníku vyučuje osm pedagogů s úplnou pedagogickou a odbornou způsobilostí, pět učitelů se způsobilostí pouze pedagogickou a jedna učitelka s nevyhovující způsobilostí, která si v současné době příslušné pedagogické vzdělání doplňuje studiem. Výuka probíhá v kmenových učebnách. Ty jsou účelně zařízeny, většinou jsou v nich umístěny v optimálním množství a skladbě i velké demonstrační pomůcky pro jazykové vzdělávání. Učitelé mají připraveny i vlastní vyrobené názorné pomůcky a manipulační kartičky. V jedné sledované hodině nebyly k jazykovému probíranému učivu k dispozici téměř žádné nástěnné názorné pomůcky. Každý žák má k dispozici potřebné učebnice a učební texty. Učebny mají většinou podnětnou estetickou výzdobu. Velmi dobře jsou v tomto směru upraveny všechny učebny i další prostory odloučeného pracoviště.

Vyučovací hodiny českého jazyka jsou v denním rozvrhu hodin zařazeny v souladu s didaktickými a psychohygienickými zásadami. Zařazení relaxačních aktivit do průběhu výuky bylo ve sledovaných hodinách často opomenuto.

Vyučovací hodiny byly většinou velmi dobře strukturovány a organizovány. Pokyny učitelů byly jasné, otázky pro žáky jednoznačné. Uplatněné vyučovací metody byly adekvátní probíranému učivu. Činnosti žáků byly vhodně střídány, část vyučujících užila při procvičování i hravé formy práce. Učivo bylo většinou dobře procvičeno verbálně i v písemné podobě, manipulací s kartičkami. Osvojování poznatků bylo podpořeno i využitím nástěnných demonstračních pomůcek. Žáci dostali většinou dostatek prostoru pro samostatné učení. Učitelé uplatnili převážně frontální metodické postupy, skupinová práce žáků s jejich účinnou kooperací byla využita ojediněle. Výuka byla po stránce odborné správná.

V části sledované výuky učitelé uplatnili vstupní motivační činnosti a radostné múzické prvky. Jazykové učivo bylo většinou vhodně mezipředmětově propojováno především

s prvoukou, vlastivědou a přírodovědou. Porozumění a plnění zadávaných úkolů si vyučující v průběhu výuky efektivně ověřovali a žákům v případě potřeby pomáhali. Někteří učitelé velmi dobře využívali pozitivního posilování oceňováním a pochvalou dobrého výkonu žáků, část učitelů žáky chválila minimálně.

Ve sledovaných vyučovacích hodinách spolu učitelé a žáci většinou velmi dobře spolupracovali. Žáci se do navozených činností zapojovali ochotně, pracovali převážně soustředěně a se zájmem. Verbální projev učitelů byl bezchybný a pro žáky příkladný. Ve sledovaných hodinách byly dobře rozvíjeny komunikativní dovednosti žáků a cíleně obohacována jejich slovní zásoba. Gramatické znalosti i čtenářské dovednosti měly ve sledovaném vzdělávání velmi dobrou úroveň.

Žákovské sešity jsou pravidelně kontrolovány a opravovány. Jejich úprava má dobrou a velmi dobrou úroveň.

Kvalita sledovaného vzdělávání v českém jazyku v 1. - 5. ročníku byla celkově hodnocena jako dobrá, v některých případech jako velmi dobrá.

Matematika

Týdenní časová dotace matematiky ve všech ročnících prvního stupně je v souladu s učebními plány. Učební osnovy jsou konkretizovány a časově rozvrženy v tematických plánech učiva. Probíraná látka ve sledovaných vyučovacích hodinách odpovídala zařazení v tematických plánech. Vyučovací hodiny byly většinou velmi dobře promyšleny. Pro podporu učení byly ve většině tříd umístěny a ve sledované výuce využívány demonstrační pomůcky a přehledy učiva. Efektivně byly v některých třídách využívány také drobnější manipulační pomůcky a karty.

Matematiku vyučuje ve třídách prvního stupně osm učitelů s úplnou pedagogickou a odbornou způsobilostí, pět vyučujících se způsobilostí pouze pedagogickou a jedna učitelka s nevyhovující způsobilostí, která si v současné době příslušné pedagogické vzdělání doplňuje studiem. Vyučovací hodiny matematiky jsou v rozvrhu hodin zařazeny v souladu s didaktickými a psychohygienickými zásadami. Relaxační aktivity byly ve sledovaném vzdělávání většinou vhodně uplatněny, v jednom případě nebyly relaxační prvky do výuky začleněny.

Pro matematiku jsou třídy vesměs velmi dobře zařízeny a vybaveny. V jedné třídě nemají žáci k dispozici velké nástěnné pomůcky, pro sledovanou výuku však byl připraven psaný a kreslený názor na magnetických tabulích. Učebny jsou převážně velmi pěkně esteticky dotvořeny. Zvláště podnětná je výzdoba na elokovaném pracovišti. Pro výuku mají žáci dostatek učebnic a učebních textů.

Tempo výuky bylo vzhledem k charakteru matematických úloh voleno optimálně, žáci měli dostatek prostoru pro řešení numerických i slovních příkladů. Vyučování ve dvou případech bylo pestré se střídáním přímé společné a samostatné práce. Funkčně byly uplatněny početní rozcvičky. Vyučující užívali převážně frontální metody práce s učebnicí, pracovním sešitem, u tabule, na koberci. Manipulační názorný materiál byl účelně využit k podpoře výuky nového učiva i procvičování a upevňování dřívějších znalostí. Výuka byla vhodně zpestřena vtipnou hrou, v jedné hodině byl cíleně rozvíjen smysl pro vzájemnou kooperaci žáků činnostmi v malých skupinách. V jedné vyučovací hodině nebyla uplatněna početní rozcvička s pamětným počítáním. Užití metody a formy práce byly spíše stereotypní s využitím především písemných záznamů a zápisů.

Vstupní a průběžnou motivaci uplatnili učitelé velmi dobře ve dvou sledovaných hodinách, v jedné hodině byla výuka věcná, strohá, bez motivačních metod. Porozumění učivu a správnost řešení při samostatné práci učitelé průběžně sledovali a společně se žáky

kontrolovali. Za správné výkony byli žáci následně pochváleni a méně úspěšní povzbuzeni.

Při všech činnostech, při hravých, rušných aktivitách respektovali žáci pravidla slušného chování a vyjadřování. Mezi učiteli a žáky i žáky navzájem byly navozeny vztahy spolupráce a součinnosti. Verbální projev učitelů byl matematicky přesný a jazykově bezchybný. Žáci většinou počítali hbitě a správně. Sešity žáků jsou učiteli vesměs pravidelně kontrolovány a hodnoceny. Žáci své chyby opravují. V jedné třídě nejsou žákovské sešity učitelem kontrolovány pravidelně.

Na základě zjištěných skutečností bylo sledované vzdělávání v 1. - 5. ročníku v matematice hodnoceno jako velmi dobré, v jednom případě jako dobré.

Prvouka

Časová týdenní dotace vyučovacího předmětu je v souladu se schváleným a realizovaným učebním plánem. Učební osnovy mají učitelé rozpracovány v tematických a časových plánech učiva. Doporučené okruhy učiva jsou dodrženy, jejich členění odpovídá jednotlivým ročníkům. Sledované vyučovací hodiny byly velmi dobře promyšleny a připraveny.

Prvouku vyučuje pět pedagogů s úplnou způsobilostí, dva se způsobilostí pouze pedagogickou a jedna učitelka zatím nekvalifikovaná, v současnosti studující. Výuka probíhá v prostorných kmenových třídách. Všechny jsou vybaveny demonstračním i manipulačním názorem k probíranému učivu. Žáci mají k dispozici dostatek nových učebnic a učebních textů. K dispozici je i encyklopedická literatura a obrazové soubory. Ve sledované výuce byla funkčně využita i didaktická technika. Vyučovací hodiny prvouky jsou v denním rozvrhu zařazeny v souladu s psychohygienickými a didaktickými zásadami.

Vzdělávací cíle byly jasně stanoveny, učivo bylo prezentováno vzhledem k věku žáků srozumitelně a věcně správně. Organizační členění sledovaných hodin odpovídalo vyučovacím tématům. Výuka se opírala o aktuální prožitky žáků, o dřívější pozorování a zkušenosti. Verbální projev vyučující podpořili uplatněním demonstračního názoru, obrázků a kartiček s textem. Tam, kde to bylo možné a vhodné, bylo užito i konkrétních předmětů a nástrojů. Vysoce efektivní metodou opakování i zkoušení bylo zařazení modelových situací s prvky her. Rozvoj smyslu žáků pro kooperaci a toleranci učitelé rozvíjeli užitím metod skupinové práce. V jednom případě byla samostatná skupinová práce pro žáky z hlediska náročnosti méně přiměřená. Nové učivo ve třídě žáků vyššího ročníku bylo vhodně uvozeno promítáním za pomoci didaktické techniky. V závěru výuky žáci dostali podnět pro další samostatné učení a poznávání.

Ve sledované výuce byla vždy uplatněna vstupní motivace, průběžnou motivací byla rozmanitost a pestrost metod a způsobů procvičování a opakování. Vzájemné vztahy mezi učiteli a žáky se projevily v dobré spolupráci a respektování požadavků vyučujících. Ve třídách vládla radostná pracovní atmosféra, žáci byli pozorní a aktivní.

Kvalita vzdělávání předmětu prvouka byla ve sledované výuce hodnocena jako velmi dobrá, v jednom případě jako vynikající.

II. stupeň

Český jazyk

Kvalita výuky jazyka českého byla sledována ve třídách šestého až devátého ročníku. Týdenní časová dotace předmětu je v souladu se zvolenými učebními plány. Závazné osnovy jsou konkretizovány a časově rozvrženy v tematických plánech učiva. Ve vybraných třídách se probíraná látka s těmito plány většinou shodovala. Rozdíl v časovém uspořádání učiva byl zjištěn ve dvou třídách devátého ročníku. Vzhledem k tomu, že v nich vyučují zkušené pedagožky, dá se splnění osnov předpokládat.

Žákům devátého ročníku je umožněno navštěvovat nepovinný předmět cvičení z jazyka českého. Každoročně se žáci zúčastňují různých recitačních soutěží a olympiády v jazyce českém.

Výuka jazyka českého na druhém stupni je zabezpečena kvalifikovanými a odborně připravenými pedagogy. Jsou informováni o žácích se specifickými potřebami učení. Ve sledovaných hodinách nebyla integrovaným žákům věnována mimořádná péče.

Vyučování probíhalo v kmenových třídách. ČŠI pozitivně hodnotí realizaci některých hodin literární výchovy v žakovské knihovně. Ta sice není optimálně zařízena vhodným nábytkem, ale její fond převyšuje běžný standard. Škola je zásobena starším i nejnovějším vydáním velkých nástěnných tabulí, alternativními učebnicemi (zejména čítankami k práci s celou třídou), různými pracovními texty a odbornými jazykovými příručkami. K výuce literární složky chybí poslechové ukázky na CD nebo magnetofonové nahrávky. Organizační struktura všech hodin odpovídala věku žáků i výukovým cílům. Vždy byly splněny.

Ve dvou hodinách literární výchovy se potvrdila zkušenost vyučujících. Dostatek odborných informací, obrazový materiál a vhodný výběr ukázek z díla básníků pomohly žákům lépe porozumět textu v učebnici. Předností jedné pedagožky je systematická příprava žáků na přijímací zkoušky, což bylo zřetelné i v průběhu hodiny s literární tematikou. Jiná učitelka, vyučující nejstarší žáky, zpestřila hodinu skupinovou prací a citlivě zvolenou nahrávkou (z vlastního archivu) i recitací dosáhla výjimečné spolupráce celé třídy a zcela ojedinělé atmosféry.

Hodiny slohu měly rovněž promyšlenou stavbu. Učitelky pestrými metodami (včetně dramatizace) rozvíjely u žáků komunikativní dovednosti, zaměřily se na rozšiřování slovní zásoby, především však na používání spisovné mluvy. Zadané samostatné práce vedly žáky ke schopnosti aplikovat probírané slohové útvary. Pedagožky učivo výchovně využily. Jejich motivace se odvíjela od osobnostních předpokladů každé z nich. Velmi dobrá byla skutečnost, že vždy byl dán žákům prostor k vyjádření své životní zkušenosti, názoru nebo pochybnosti. Učitelky respektovaly osobnost žáka, slabší jedince taktně povzbuzovaly, k nadaným byly přiměřeně náročné.

V pozorovaných hodinách byla dobrá pracovní atmosféra. Žáci jsou vedeni k úctě k dospělým, ale i k sobě navzájem. Náhodně vybrané sešity měly nadprůměrnou úroveň. Zápisy jsou přehledné, kontrolované. Znalosti žáků jsou ověřovány prostřednictvím diktátů, slohových a mluvnických prací. Analýza čtvrtletních prověrek není prováděna.

Kvalitu vzdělávání v jazyce českém hodnotí ČŠI jako velmi dobrou.

Anglický jazyk

Hospitace se uskutečnily v šesti vyučovacích hodinách u tří učitelek na vyšším stupni - v 6., 7., 8. a 9. třídě. Výuka cizích jazyků je do rozvrhu zařazena v dopoledních hodinách, což je v souladu s nezbytnými psychohygienickými požadavky u tak náročných předmětů.

Časová dotace, rozvržení a obsah učiva se řídí tematickými plány, které jsou zpracovány na

základě schválených osnov a učebních plánů i používaných učebnic tak, aby učivo navazovalo a nedocházelo k duplicitě. Příprava vyučujících i aktuálně probíraná látka byly adekvátní plánovaným didaktickým cílům a vycházely také z informací o potřebách žáků se specifickými poruchami učení.

Všechny vyučující, u kterých hospitace proběhly, jsou pedagogicky způsobilé s odborností pro jiné předměty, jediná odborně způsobilá učitelka angličtiny, která je zároveň předsedkyní předmětové komise cizích jazyků, je dlouhodobě nemocná a zastupuje ji učitelka s odborností pro 1. stupeň základní školy.

Sledované hodiny anglického jazyka probíhaly jednak v běžných školních třídách, jednak v jazykové učebně pro cizí jazyky vybavené školním nábytkem částečně uspořádaným do půlkruhu, sluchátkových okruhem, mapami, gramatickými přehledy a dalším nástěnným textovým a obrazovým materiálem. K dispozici je zde také televizor a videorekordér, všechny vyučující mají přenosné magnetofony, audio a videonahrávky. Škola má dostatečné množství moderních zahraničních učebnic angličtiny Project English I. II a III s pracovními sešity a audionahrávkami. Videoprogram náležející k učebnici škola dosud nezakoupila. Učitelky si zhotovují také vlastní názorné pomůcky.

Hospitované vyučovací hodiny měly členitou strukturu podle metodického návodu z učebnic umožňující střídání činností tak, aby žáci neustále dostávali podněty. Frontální přístup a metoda výkladu byly omezeny ve prospěch skupinové a samostatné práce, málo bylo využíváno metod uplatňujících prvky dialogu, hry, soutěže, případně písni. Ve sledovaných hodinách byly procvičovány všechny řečové dovednosti, Všude byla vhodně a funkčně využita magnetofonová nahrávka k nácviku poslechu, v jedné hodině však doporučený a používaný metodický návod k poslechu s porozuměním nebyl zcela adekvátní schopnostem žáků.

Žáci byli ve výuce angličtiny většinou dobře motivovaní, způsob vyučování byl pro ně vyhovující a přiměřený jejich předpokladům a dokázal je zaujmout. Prověřování znalostí a dovedností ve sledovaných hodinách mělo charakter písemné pětiminutovky, v jedné skupině byla podle plánu zařazena celohodinová kontrolní písemná práce. Žáci si rovněž vedou zvláštní "projektové" sešity, do nichž zpracovávají domácí úkoly podle zadání v učebnici s využitím různých informací a obrazových materiálů. Projektové sešity i kontrolní práce jsou zodpovědně opravovány, požadavky a klasifikace všech vyučujících jsou sjednoceny.

Ve všech sledovaných hodinách se žáci chovali ukázněně a v různé míře aktivně spolupracovali. Dorozumivacím prostředkem ke sdělování základních pokynů byla s výjimkou jedné hodiny v 6. třídě čeština.

V loňském roce se realizoval týdenní poznávací zájezd do Anglie, letos je plánován podobný zájezd na začátku května.

Souhrnně je výuka anglického jazyka hodnocena jako dobrá.

Společenskovědní předměty

V rámci uvedeného bloku byla hodnocena výuka v dějepise a v občanské výchově. V obou předmětech bylo probírané učivo v souladu s vypracovanými a časově rozvrženými tematickými plány. Jejich kontrolou bylo zjištěno, že časová dotace (1 hodina týdně) předmětu dějepis v sedmém ročníku neumožňuje vyučujícím věnovat požadovanou pozornost národním dějinám.

Výuka dějepisu je zajištěna jednou učitelkou s úplnou odbornou i pedagogickou způsobilostí, ve čtyřech třídách vyučuje učitelka bez odborné způsobilosti. Občanskou výchovu učí pedagožka s požadovaným vzděláním.

Stávající školní prostory neumožňují zřídit učebnu občanské výchovy. Pro dějepis byla vyčleněna a funkčně vybavena samostatná místnost, v níž je k dispozici běžná audiovizuální technika. Vedení školy respektuje odbornost zkušené učitelky dějepisu a umožňuje jí volbu učebnic, pracovních sešitů a nákup dostupné odborné literatury. Tato zjištění neplatí pro občanskou výchovu. Začínající učitelka nemá kolegyni stejné odbornosti, proto vzniklé problémy konzultuje se staršími pedagožkami, potřebnou literaturu si většinou přináší z žákovské knihovny nebo z kabinetu dějepisu.

V pozorovaných hodinách výukové cíle odpovídaly standardu vzdělávání. Struktura vyučovacích hodin a formy práce byly odlišné – odvíjely se především od délky praxe a pedagogického umu.

Ve dvou hodinách dějepisu u zkušené učitelky převažovaly klasické metody s využitím technik podporujících zapamatování učiva. Využívání učebnice, obrazového materiálu, dostupných didaktických pomůcek (včetně citlivě vybraného videozáznamu) napomohly žákům k lepšímu pochopení souvislostí probírané látky. Dostatečný prostor byl věnován samostatné práci. Stanovené úkoly vypracovávají žáci také v pracovních sešitech. Organizace hodin odpovídala psychohygienickým požadavkům. Vyučovací čas byl efektivně využitý. Velmi výrazná byla vstupní motivace a výchovné využití učiva, jež bylo věcně správně interpretováno.

Jedna hodina dějepisu u začínající učitelky bez odborné způsobilosti byla věnována důkladnému opakování probraného tematického celku. Vyučující téměř celou hodinu kladla žákům jasné a srozumitelné otázky, slabším jedincům poskytovala radu i pomoc. Před závěrem hodiny výkony žáků zhodnotila a zobecnila zjištěné nedostatky. Jediným zpestřením vyučovacích hodin bylo promítnutí několika diapozitivních záběrů.

Ve sledovaných hodinách občanské výchovy bylo předností to, že žáci vytvořili v místnosti kruh, v němž volně diskutovali nad problémy. Učitelka všem umožnila sdělit svůj názor podělit se o životní zkušenost, vyslovit nesouhlas se sdělenou informací nebo jen mlčky sledovat dění ve třídě. ČŠI postrádala odborněji řízenou diskusi, využití odborné literatury (z bohatě zásobené žákovské knihovny), obrazového materiálu nebo vhodného videozáznamu. Chyběla rovněž důkladnější domácí příprava žáků na probírané téma.

Sešity žáků jsou vedeny. V předmětu dějepis zápisy potvrdily systematickosti v probíraném učivu.

Ve všech hodinách byl znatelný přátelský vztah učitelek k žákům a celkově dobrá pracovní kázeň.

Výuka dějepisu měla velmi dobrou úroveň, výuka občanské výchovy úroveň dobrou. Celkově je vzdělávání společenskovědních předmětů hodnoceno jako velmi dobré.

Matematika

Ve všech ročnících druhého stupně je v týdenním rozvrhu předmět matematika dotován čtyřmi vyučovacími hodinami. Stanovený počet hodin odpovídá schválenému učebnímu plánu. V početnějších třídách (nejvíce v šestém a sedmém ročníku), je pro žáky učivo v rámci stanovené časové dotace obtížně zvládnutelné a vyučující musí provádět ke konci školního roku operativně časové úpravy. Především v těchto třídách bylo v době inspekce zjištěno časové opoždění učiva daného osnovami vzhledem k zpracovaným tematickým plánům. Žáci tříd devátého ročníku mají možnost navštěvovat nepovinný předmět cvičení z matematiky (jednu hodinu týdně). Zařazení hodin v rozvrhu splňuje psychohygienické zásady.

Personální podmínky výuky jsou optimální, všechny hodiny jsou vyučovány učiteli s požadovanou odbornou i pedagogickou způsobilostí. Materiální podmínky jsou dobré. Pro

názornost výuky má škola k dispozici dostatek učebních pomůcek, učebnic i dalších studijních textů. Při sledované výuce byly učební pomůcky vhodně využity. Kapacita tříd, ve kterých jsou žáci vyučováni, odpovídá svými rozměry ve vztahu k počtu žáků běžnému standardu. V některých učebnách jsou již silně poškozeny podlahy, rovněž školní žakovský nábytek je již v některých třídách opotřebovaný.

Sledovaná výuka byla ve většině dobře připravená, probírané učivo, jeho náročnost a množství byly přiměřené schopnostem žáků. Organizace výuky zejména ve vyšších ročnících vytvořila dostatečný prostor pro individuální, ve dvou hodinách i pro skupinové aktivity. V těchto hodinách byly žákům zadávány problémové úlohy, které je velmi zaujaly a vedly je k větší vlastní aktivitě, žáci měli možnost uplatňovat vlastní alternativní způsoby řešení.

Při výkladu nového učiva vyučující žákům vždy objasnili, jaký význam má pro řešení úloh v následných navazujících tématech i v praktickém využití. Výklad byl srozumitelný, názorný, odborně správný. Zkoušení a opakování navazovalo na probrané učivo, žáci byli průběžně hodnoceni. Znalosti žáků byly velmi dobré. Formou vhodně volených otázek a vyžadováním zdůvodňování postupu řešení úlohy učitelé systematicky rozvíjeli komunikativní schopnosti žáků. Všichni vyučující dbali na správné matematické vyjadřování, jejich verbální projev byl bezchybný. Velmi okrajově (více v nižších ročnících) byla poskytována individuální péče žákům se specifickými vzdělávacími potřebami. Vyučovací čas byl využit efektivně, výuka probíhala v příznivé pracovní pohodě, projevy nežádoucího chování žáků se při sledované výuce nevyskytly. Grafická a písemná úroveň žakovských prací je průměrná. Sešity jsou kontrolovány pouze namátkově. Čtvrtletní písemné práce jsou zadávány, k jejich vyhodnocení slouží bodový systém. Výsledky žáků vyučující zaznamenávají, není však zřejmé, zda jsou analyzovány a jaká jsou v případě neúspěchu žáků přijímána opatření.

Ve škole pracuje předmětová komise matematiky, jejími členy jsou všichni vyučující tohoto předmětu. Komise řeší operativně problémy vzniklé v průběhu školního roku, připravuje žáky na matematické soutěže a olympiády. Výsledky vybraných žáků školy v těchto soutěžích (matematická olympiáda, Pythagoriáda) jsou dlouhodobě velmi dobré.

Kvalita vzdělávání v matematice byla celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Fyzika

Časová dotace předmětu je v souladu s učebním plánem realizovaného vzdělávacího programu. Výuka probíhá v odborné pracovně, při výuce však nebyly využity žádné pomůcky ani didaktická technika. Předmět je vyučován vyučujícím s odborností pro střední školy. Sledovaná výuka nebyla dostatečně promyšlená. Zvolené metody a formy práce byly hodnoceny jako ještě vyhovující. Neumožnily zapojení všech žáků do aktivního učení. Vyučující spolupracoval pouze s několika žáky, ostatní byli zcela pasivní. V první části hodiny žáci odevzdávali protokoly z provedené laboratorní práce, kterou zpracovávali doma. Část žáků upozorňovala na obtíže, které měla se zpracováním tématu, neboť problém nepochopila. Vyučující všem žákům postup řešení problému zopakoval, ale pouze teoreticky, pro upevnění a pochopení učiva nebyl zadán žádný podobný úkol, nebyla využita žádná vhodná názorná pomůcka. V další části žáci procvičovali převody jednotek času. Bez předchozího postupného zopakování učiva a vhodné motivace názornými příklady, však převážná část žáků pouze pasivně opisovala text řešení z tabule.

Sledovaná výuka fyziky byla hodnocena jako dobrá.

Chemie

Výuka chemie probíhá v odborné pracovně. Vybavení a uspořádání žákovských lavic umožňuje provádět žákovské pokusy ve vyučovacích hodinách a laboratorních pracích, demonstrační stůl pak experimentální činnosti učitele. Součástí pracovny je audiovizuální technika, která umožňuje využít videokazety k promítání pokusů. Podnětná výzdoba učebny podporuje tvořivost žáků a metody osvojování a upevňování teoretických poznatků.

Stanovená časová dotace pro předmět je v souladu s učebním plánem. Učební osnovy jsou rozpracovány do tematických a časových plánů učiva. U letošního 9. ročníku nebylo respektováno řazení okruhů učiva do jednotlivých ročníků tak, jak doporučují upravené učební dokumenty čj. 18 730/91-20. Avšak na základě kontroly třídních knih a tematických plánů učiva pro 7. - 9. ročník lze konstatovat, že učební osnovy splněny budou.

Chemii vyučují dvě učitelky s vysokoškolským vzděláním a s odbornou i pedagogickou způsobilostí.

Kvalita a efektivita vyučovacích hodin byla odlišná, rozdílná byla i volba didaktických metod a forem. Dvě ze sledovaných hodin byly učitelkami velmi dobře promyšlené. Začátek hodin využily k motivaci žáků, demonstrační pokusy uvedly žáky do problematiky a soustředily jejich pozornost na vzdělávací cíle. Výklad doplněný dialogem se třídou byl přizpůsoben potřebám žáků. V jedné hodině byly zdůrazněny souvislosti a učitelka propojila učivo dříve osvojené se současným. Důraz byl kladen na bezpečnost práce, na spoluúčast žáků ve vyučovacím procesu. Méně úspěšně se jevílo nezohlednění žáků se specifickými poruchami učení, nevhodně formulované otázky, nedostatek otázek vedoucích k přemýšlení žáků. Byly spíše prověřovány pamětní znalosti žáků. Další hodiny byly méně efektivní a málo produktivní, i když byly zaměřeny na výstupní formy potvrzující úspěšnost osvojených poznatků. Nové informace byly předávány žákům chaoticky, nebyly využity motivační faktory a žákům chyběly informace o využití učiva v praktickém životě.

Pracovní kázeň byla dobrá. Chování žáků úzce souviselo s motivací a probuzením jejich snahy v učení. Obě učitelky respektovaly osobnost žáků, vzájemná komunikace byla založena na důvěře.

Výuka předmětu chemie byla ČŠI hodnocena jako dobrá.

Přírodopis

Pro výuku předmětu přírodopis má škola vybudovanou odbornou pracovnu se zajímavým a netradičním uspořádání žákovských lavic. Součástí učebny je i potřebná audiovizuální technika, ve výuce běžně používaná. Velmi podnětná je výzdoba. Ve třídě jsou nástěnky s aktuálním učivem, pro vytváření správných představ u žáků jsou vystaveny dvojrozměrné názorné pomůcky k porovnání s trojrozměrnými. Jsou zde i originální botanické i zoologické objekty živé, konzervované nebo preparované, mikroskopy a mikroskopické preparáty. Všechny hojně vystavené objekty jsou popsány a vytváří spolu s interiérem pracovny mimořádně podnětné prostředí.

Týdenní časová dotace ve všech třídách druhého stupně koresponduje se zvoleným učebním programem. Učební osnovy jsou rozpracovány do tematických a časových plánů učiva. Škola nabízí v rámci volitelných předmětů seminář a praktika z přírodovědných předmětů pro sedmý ročník. Záměrem je podporovat rozvoj zájmů a schopností žáků v přírodovědné oblasti.

Přírodopis vyučují tři učitelky s odbornou i pedagogickou způsobilostí. Jejich příprava na vyučování je svědomitá, promyšlená ve vztahu k žákům, proniká do metodického a organizačního postupu i do podání obsahu.

Při výuce byly vyžadovány jednak vědomosti pamětního rázu, učitelky se snažily i o rozvoj samostatného myšlení žáků a hledání souvislostí mezi poznanou skutečností a dříve osvojenými poznatky. Kladly důraz na propojení teoretických vědomostí s praktickým životem, opíraly se o zkušenosti žáků z běžného života. V procesu výuky byly použity takové metody, které soustředují pozornost žáků, aktivizují jejich zájem, působí na jejich city a dosahují stanoveného výchovně vzdělávacího cíle.

Hospitované hodiny byly dynamické, bohaté na názorné prvky, citové prožitky žáků. Zvolené metody práce byly účinné a respektovaly věkové zvláštnosti žáků. Nové poznatky byly vyvozovány ve spolupráci se třídou, postupně v jednotlivých krocích, vždy následovala zpětná kontrola pochopení učiva. Vyučovací čas byl efektivně využíván a učivo bylo věcně správně interpretováno. Hodnocení žáků bylo spravedlivé.

Kladem hodin byl přátelský projev vyučujících, pozitivní vztahy mezi žáky a pedagogy založené na vzájemné důvěře. Nežádoucí projevy chování nebyly pozorovány. Celková atmosféra tříd příznivě ovlivňovala vzdělávací proces.

Výuka přírodopisu byla ČŠI hodnocena jako vynikající.

Rodinná výchova

Časová dotace předmětu je v souladu se zvoleným vzdělávacím programem. Učební osnovy jsou vyučujícími rozpracovány v tematických a časových plánech učiva pro jednotlivé ročníky. Při plánování výuky předmětu nedochází k obsahové duplicitě. Předmět je vyučován učitelkami bez odborné způsobilosti.

Výuka je prováděna v kmenových třídách. Probírané učivo bylo ve shodě s osnovami i časovým plánem. Dvě vyučovací jednotky byly promyšleny jen z hlediska výukových cílů, didaktické zásady byly opomenuty. Po krátkém dialogu učitelky se třídou byla nová látka žákům zprostředkována souvislým výkladem - metodou, při níž byli žáci v roli posluchačů a pasivní. Pro zkvalitnění výuky nebyly použity učební pomůcky, nebyla využita didaktická technika. V jedné ze sledovaných hodin byli žáci aktivizováni důležitými údaji z odborné literatury. Během výkladu učitelka využila všech výchovných aspektů k formování osobnosti žáků a jejich sociálnímu rozvoji.

Ve dvou dalších vyučovacích jednotkách bylo zařazeno opakování nenáročného učiva. Vyučovací hodiny byly tomuto charakteru práce uzpůsobeny obsahem i metodami. Do procesu byly zařazeny relaxační námětové hry. Učivo nebylo výchovně zvládnuto, chaotické úseky se vyznačovaly rušením a nekázní žáků.

Společným nedostatkem je absence učebnic a učebních pomůcek, zdravotně propagačního materiálu, malý prostor pro rozvoj komunikativních schopností žáků.

Výuka rodinné výchovy byla hodnocena ČŠI jako dobrá.

Tělesná výchova

Ve všech sledovaných ročnících je tělesná výchova vyučována dvě hodiny týdně. V tomto školním roce nebyl žákům zřízen žádný příbuzný volitelný nebo nepovinný předmět. Personální podmínky výuky jsou dobré. Odbornou a pedagogickou způsobilost mají dva učitelé, další vyučující má pouze pedagogickou způsobilost.

Vybavenost školy pro výuku tohoto předmětu je dobrá. Škola má vlastní tělocvičnu velmi dobře vybavenou i zařízenou pro plnění okruhů osnov realizovaných vzdělávacích programů. Svými rozměry však tato tělocvična neodpovídá počtu žáků, kteří jsou v ní současně

vyučování. V každé polovině tělocvičny (ta je z organizačních i praktických důvodů rozdělena závěsem) jsou v některých hodinách vyučovány skupiny až třiceti žáků, což odporuje jednak bezpečnostním, ale především psychohygienickým zásadám. Skupiny žáků tříd prvního ročníku jsou vyučovány v celé tělocvičně. Pro výuku slouží i menší, dostatečně vybavená posilovna. Podmínky pro výuku jsou velmi dobré v jarních a podzimních měsících, kdy je výuka realizována na prostorném školním hřišti. Je zde travnaté hřiště pro kopanou, menší (betonové) hřiště pro další míčové hry, atletický ovál a další prostory pro plnění některých technických disciplin lehké atletiky.

Ve sledované výuce byl žákům při úvodním nástupu vždy stanoven obsah i cíl hodiny. Organizace výuky byla kromě jedné hodiny velmi dobře propracovaná, vhodným rozdělením do družstev byl i velmi efektivně využit čas. Cílem většiny vyučovacích hodin bylo zvyšování fyzické zdatnosti a cílené posilování svalstva před přechodem na venkovní cvičiště. Hodiny byly vhodně strukturované, posilování bylo prováděno buď formou kruhového tréninku nebo pomocí připravené překážkové dráhy. V závěru hodin bylo posilování vhodně doplněno procvičováním některých herních kombinací z košíkové (útok a střelba na koš). V jedné hodině byly zařazeny prvky z bloku sportovní gymnastiky. Jednotlivé činnosti na sebe vhodně navazovaly, průběžným kladným hodnocením a povzbuzováním byl u žáků pěstován trvale pozitivní vztah ke všem prováděným činnostem. Ve většině hodin žáci i přes velmi nevhodné prostorové podmínky výborně spolupracovali s vyučujícími, byli velmi ukázněni a respektovali dohodnutá pravidla chování. Při samostatném cvičení žáků ve družstvech byla vždy zajištěna dopomoc a záchrana. Organizačně méně promyšlená byla výuka na školním hřišti.

Do výuky všech ročníků jsou zařazeny i tematické celky učiva, které vyžadují zvláštní podmínky (žáci školy se účastní plavání, bruslení, pravidelně lyžařského výcviku a pobytu v přírodě). V rámci okresu se škola zúčastňuje všech pořádaných soutěží s dlouhodobě velmi dobrými výsledky. Ve škole pracuje předmětová komise tělesné výchovy. Její členové se podílejí při přípravě žáků na sportovní soutěže v rámci okresu i regionu, účastní se metodických seminářů případně dalších vzdělávacích akcí. Škola připravuje pro žáky i vlastní sportovní soutěže. Na veřejnosti se škola výborně prezentuje zejména pořádáním řady sportovních soutěží v rámci celé oblasti. Nejznámější jsou tradiční Valašská laťka (již XXV. ročník), malá valašská laťka a mládežnická laťka. Pravidelně pořádá i okrsková kola sportovních soutěží.

Kvalita vzdělávání v tělesné výchově byla celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Předměty estetického zaměření

Časová dotace výuky předmětů estetického zaměření odpovídá schválenému učebnímu plánu. Učivo je rozvrženo do jednotlivých měsíců na období školního roku. Funkčnost a systematickou návaznost výukových cílů nelze posoudit, protože většina zpracovaných plánů je zaměřena na obsah činnosti.

Předměty vyučují učitelé odborně a pedagogicky způsobilí, nebo jen s pedagogickou způsobilostí. Dvě pedagogické pracovnice absolvují v současné době vysokoškolské studium pro I. stupeň. Kvalitu výuky výrazně ovlivňuje odbornost a instrumentální dovednost učitele, jeho vztah k předmětu a míra uplatňování nových metod a forem práce. Výuka předmětů estetického zaměření na prvním. stupni probíhá v kmenových třídách, které jsou vzhledem k počtu žáků prostorově vhodné a jsou vkusně a esteticky dotvořeny. Výukové prostory odpovídají psychohygienickým zásadám. K dispozici jsou pracovní a názorné pomůcky, rytmické a klávesové nástroje a funkční audiotechnika. Pomůcky byly ve vyučovacích hodinách účelově využity. Výtvarné potřeby si zabezpečují žáci částečně individuálně.

Všichni učitelé se snažili při výuce dodržovat psychohygienické zásady. V několika sledovaných hodinách byly v nedostatečné míře zařazovány relaxační prvky a nebyly využity přirozené podněty k pohybu. Pro výuku hudební výchovy na druhém stupni je vyhrazena účelově vybavená třída. Zařízena je starším typem školního nábytku, k dispozici je pianino, hudební pomůcky, potřeby a audiovizuální technika. Na stěnách jsou umístěny portréty hudebních mistrů. Estetická a květinová výzdoba není na požadované úrovni.

Nezbytné organizační pokyny byly jasné, srozumitelné a přiměřené věku žáků. Výběr a množství informací byly téměř vždy adekvátní náročnosti učiva. Ve sledovaných hodinách výtvarné výchovy bylo vhodně uplatněno literární dílo a píseň. Hudba jako působivý prostředek navození příznivé pracovní atmosféry a prožitků nebyla využita. Ve výuce chyběly podněty k zájmu o výtvarné umění a výtvarnou kulturu. V jedné vyučovací hodině předvedl učitel vyšší míru ukázek pracovního postupu v neprospěch tvořivého výtvarného projevu jednotlivců. Ve dvou vyučovacích hodinách byl vytvořen vhodný prostor pro seberealizaci žáků. Dokázali pracovat samostatně, jejich výtvarný projev byl přiměřený věku. Ve výuce hudební výchovy byly čtyři vyučovací hodiny na velmi dobré, až vynikající úrovni. Učitelé využili vlastní instrumentální dovednost i dovednosti žáků ve hře na klasické a rytmické nástroje. Pracovali s pedagogickým citem a příkladným pěveckým projevem. Umožnili všem žákům úspěšnou seberealizaci. Uplatněny byly herní formy práce s dramatickými prvky. Výuka byla odborně a věcně správná. V některých dalších sledovaných hodinách se projeví nedostatky v metodické a profesní práci učitele, míře funkčnosti a efektivity navozených dílčích činností, důsledném uplatňování a upevňování správných pěveckých a hudebních návyků a v návaznosti výuky na další předměty. Závažné nedostatky v odbornosti učitele, celkové kvality výuky a věcné správnosti navozeného učiva byly zjištěny v jedné vyučovací hodině.

Většina učitelů využívala ve výuce vstupní i průběžnou motivaci. Pouze v jedné vyučovací hodině bylo učivo navozováno věcně, při sníženém zájmu žáků o výuku. Učitelé žáky povzbuzovali, vhodně posilovali jejich sebedůvěru a podle potřeby jim poskytovali rady a pomoc. Znalosti a dovednosti žáků byly upevňovány a procvičovány. Průběžné hodnocení bylo převážně pozitivní, snaha žáků byla oceňována.

Komunikace mezi učiteli a žáky byla příznivá. V několika vyučovacích hodinách byla navozena přátelská a důvěrná atmosféra. Prostor pro diskusi a vyjádření vlastního názoru byl vytvořen. Dohodnutá pravidla komunikace byla akceptována. Učitelé rozvíjeli smysl žáků pro kooperaci a vzájemnou toleranci. Projevy nežádoucího chování žáků se nevyskytly.

Kvalita vzdělávání v předmětech estetického zaměření je celkově hodnocena jako dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Plánování a příprava výuky byla hodnocena od stupně vynikající (v jazyku českém na druhém stupni, v dějepisu, občanské výchově, přírodopisu ojedinele v chemii), po stupeň ještě vyhovující (některá výuka hudební výchovy). V ostatních sledovaných předmětech byly plánování a příprava hodnoceny jako velmi dobré a dobré. Nedostatky byly zjištěny především v oblasti stanovení cílů a v časovém rozvržení učiva. Celkově byla tato oblast hodnocena jako velmi dobrá.

Personální podmínky sledované výuky byly celkově hodnoceny jako velmi dobré. Bez požadované odborné a pedagogické způsobilosti vyučuje z organizačních důvodů

(dlouhodobá nemoc vyučující) pouze jedna učitelka na prvním stupni (vychovatelka školní družiny), ostatní vyučující mají buď úplnou pedagogickou i odbornou způsobilost, případně požadovanou způsobilost pedagogickou. Profesionální předpoklady učitelů pro výuku některých přidělených předmětů však nejsou vždy na požadované úrovni.

Materiální podmínky výuky byly nejlépe hodnoceny v dějepisu, přírodopisu, nejhůře v předmětech fyzika, rodinná výchova, ojediněle v hudební výchově. Celkově byla tato sledovaná oblast hodnocena jako velmi dobrá. Psychohygienické podmínky výuky byly stupněm nevyhovující hodnoceny v některých hodinách výuky tělesné výchovy (prostorové důvody, vysoká teplota), v jednom případě při výuce hudební výchovy. Celkově byly hodnoceny jako dobré.

Organizace, formy a metody výuky byly velmi rozdílné, od hodnocení vynikající po ještě vyhovující, celkově jako dobré.

Motivace a hodnocení byly celkově hodnoceny jako velmi dobré. Ojediněle bylo hodnocení stupněm ještě vyhovující (fyzika, chemie, cizí jazyk).

Interakce a komunikace byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Kvalita vzdělávání byla celkově hodnocena jako velmi dobrá

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry jsou nastíněny v dokumentu Plán ZŠ Masarykova Valašské Meziříčí 1999/2000. V úvodu je upozornění na dodržování platných zákonných norem ve školství (včetně respektování zásad bezpečnosti práce o ochrany zdraví). Hlavní úkoly jsou rozděleny na oblast kontrolní a řídicí činnosti, na oblast výchovy a vzdělávání a organizačního zajištění chodu školy. V závěru stručně sestaveného plánu jsou uvedeny termíny jednání pedagogické rady, provozních porad a třídních schůzek rodičů.

Z uvedeného dokumentu vychází ředitel školy při sestavování měsíčních plánů. V nich jsou pro všechny zaměstnance úkoly adresné a termínované. Průběžně jsou sledovány a vyhodnocovány. Neveřejnou přílohou je plán kontrolní činnosti ředitele školy a jeho dvou zástupců. Na tvorbě plánu se mohli všichni pracovníci podílet. Této možnosti využili jen jedinci, především někteří předsedové metodických orgánů.

Celoroční plán práce na letošní rok byl projednán a schválen na první pedagogické radě v měsíci srpnu 1999. Jeho součástí je i samostatný plán školní družiny.

Výuka v Základní škole Masarykova Valašské Meziříčí probíhá takto: v 1. – 3. ročníku a v 6. – 8. ročníku se žáci vzdělávají podle programu Základní škola čj. 16 847/96-2, ve 4. – 5. ročníku dle schváleného programu Obecná škola čj. 12 035/97-20. V 9. ročníku jsou žáci vyučováni podle upravených učebních dokumentů čj. 18 730/91-20.

Skladba povinných předmětů je rozšířena o dva nepovinné a devět volitelných předmětů. V nabídce bylo přihlédnuto k zájmu žáků, především však k personálnímu obsazení pedagogického sboru. Pro žáky se specifickými poruchami učení jsou zpracovány individuální plány.

V elokovaném pracovišti Krhová probíhá výuka v 1. – 5. ročníku dle programu Základní škola čj. 16 847/96-2.

Oblast plánování byla hodnocena jako dobrá.

Organizování

Organizační uspořádání školy je upraveno především v plánu ZŠ Masarykova pro školní rok 1999/2000, v organizačním řádu školy z roku 1993 a v dalších dokumentech zpracovaných zejména pro druhý stupeň. Část plánu práce školy, týkající se organizace školy, jednoznačně deleguje příslušné pravomoci statutárním orgánům (řediteli školy a jeho statutárnímu zástupci), zástupci pro první stupeň, ekonomické zástupkyni ředitele školy a správci areálu a budovy školy (školníkovi). Pravomoci pro výchovnou poradkyni, pro vedoucí školního stravování a pro předsedy metodických orgánů nejsou ve zmíněných dokumentech vymezeny. Na odloučeném pracovišti v Krhové je organizačními záležitostmi a nejnnutnější denní administrativní činností pověřena jedna vyučující. Tato její činnost je upravena smluvně.

Poradním orgánem ředitele školy je pedagogická rada (jedná pětkrát v roce), většinu připomínek a podnětů předávají řediteli školy oba jeho zástupci, výjimečně předsedové metodických komisí. Všichni zaměstnanci jsou s přidělením konkrétních úkolů seznámeni při prvním jednání pedagogické rady na začátku školního roku. Na základě stanovených kompetencí předávají oba zástupci ředitele školy v průběhu školního roku pedagogickým pracovníkům většinu potřebných aktuálních informací a pokynů na jimi svolaných a vedených provozních poradách. Ty se konají zvláště pro první a druhý stupeň nejméně jednou za dva měsíce, v případě nutnosti i častěji. Těchto provozních porad se ředitel školy zúčastňuje nepravidelně. Závažnější informace jsou vydávány formou písemných pokynů a nařízení ředitele školy. Rozhodnutí vydávaná ředitelem školy jsou konkrétní a adresná. Informace, týkající se jednotlivců, jsou předávány osobně.

Rodiče žáků jsou informováni o prospěchu a chování žáků prostřednictvím žákovských knížek a na pravidelných čtvrtletních třídních schůzkách. Pro rodiče žáků prvního ročníku je vždy začátkem září připravena úvodní informativní schůzka. V kontaktu s rodiči je výchovná poradkyně školy, v určených hodinách poskytuje podle zájmu rodičům žádané informace. Pro spolupráci rodičů se školou se přes původní zájem školy nepodařilo zřídit radu školy ani žádné jiné sdružení rodičů.

Některé další informace o práci školy může získat rodičovská veřejnost z výroční zprávy. Výroční zpráva o činnosti školy za rok 1999 obsahuje velké množství informací a údajů o výchovně vzdělávacích výsledcích jednotlivých tříd školy. Její zpracování po formální i obsahové stránce není zcela v souladu s obecně závazným právním předpisem. V části zprávy, týkající se personálního obsazení školy, není u učitelů uvedena délka jejich pedagogické praxe. Údaje o mimoškolní činnosti školy ve zprávě zcela chybí. Není doklad o tom, zda byla výroční zpráva projednána se všemi zaměstnanci školy.

Organizace vyučování žáků neodpovídá plně ustanovením daným vyhláškou č.291/1991 Sb. o základní škole. V průběhu dopoledního vyučování není zařazena dvacetiminutová přestávka (v souladu s § 9 odst.2 výše zmíněné vyhlášky). V povinné dokumentaci, kterou škola vede dle §38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných školách ve znění pozdějších předpisů, byly zjištěny některé formální i obsahové nedostatky (špatné označení některých třídních knih a třídních výkazů, nepřesně vyplněné katalogové listy žáků, nepřesná čísla jednacích realizovaného vzdělávacího programu, málo konkrétní zápisy v třídních knihách, zcela formální a nekonkrétní jsou záznamy z jednání pedagogických rad).

Řád školy postrádá prvky pozitivní motivace a demokratizace školního systému, není průběžně aktualizován. Obsahuje mimo předepsaná ustanovení i další, která nesouvisejí přímo

s životem školy (chování žáků mimo školu ve dnech volna a školních prázdnin). Na jeho tvorbě se učitelé ani žáci nepodíleli, o jeho schválení pedagogickou radou není záznam. Ve školním řádu jsou pro žáky vymezeny pouze povinnosti a zákazy, některá další ustanovení mají informativní charakter. Práva žáků nejsou zmíněna ani částečně. Na znění školního řádu jsou žáci upozorněni na začátku školního roku, rodiče všech žáků dostávají ze školy přehled základních pravidel chování (Režim života a práce žáků). V tomto dokumentu je rodičům sděleno, jaké povinnosti stanoví žákům řád školy a jsou v něm kromě uvedených povinností vymezena i práva žáků.

Organizační struktura je zavedena a funguje v nezměněné podobě již dlouhodobě. Zápisy a doklady o tom, zda a jak často se jednotliví pracovníci a úseky vzájemně informují o své činnosti, zda je ředitelem školy prováděna analýza zjištěných skutečností a jaká jsou přijímána opatření k nápravě, nebyly předloženy.

Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání školy a informačních systémů byla hodnocena jako dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitel školy se po nástupu do funkce zaměřil na zklidnění interpersonálních vztahů ve škole, v oblasti vzdělávání na postupný přechod na výuku žáků podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Klade důraz na další vzdělávání pedagogických pracovníků, zdůrazňuje i nutnost postupně zlepšovat pracovní prostředí opravami školní budovy, zařizovat odborné pracovny i interiér školy.

Základním operativním nástrojem je celoroční plán práce školy. Vedení školy z něho vychází při tvorbě měsíčních plánů. Konkrétní úkoly jsou adresné a termínované, jejich plnění je pravidelně sledováno a na konci měsíce na poradě vedení vyhodnocováno. Hodnocení plnění zadaných úkolů je prováděno na poradách, nesplnění úkolů je projednáváno osobně.

Ředitel školy upřednostňuje styl řízení založený na vzájemné důvěře. Respektuje názory svých spolupracovníků a opírá se o ně při vydávání svých rozhodnutí. Vytváří vhodné pracovní prostředí, vítá dobré nápady a podporuje iniciativu.

Pedagogický sbor je stálý, přirozenou cestou obměňován a omlazován. V tomto školním roce učí na druhém stupni jedna absolventka a má přidělenou uvádějící učitelku. Sbor má vysoký podíl odborně i pedagogicky způsobilých pedagogů a snahou vedení školy je maximálně odbornosti učitelů využít. Dvě učitelky studují dálkově pedagogickou fakultu - obor učitelství pro první stupeň.

K dalšímu vzdělávání motivuje ředitel školy pracovníky osobním příkladem i finančním ohodnocením. Vytváří takové podmínky, aby učitelé o svůj odborný růst projevovali zájem a získané poznatky v praxi využívali. Dlouhodobý přehled o účasti pedagogů na dalším vzdělávání škola nevede.

Vedení školy dvakrát v roce hodnotí práci jednotlivých učitelů. V přípravném týdnu jsou všichni učitelé seznámeni s kritérii nenárokových složek platu. Jejich výše se odvíjí zejména od kvality výchovně vzdělávací práce. Osobní ohodnocení pracovníků je diferencováno. Mimořádné odměny jsou udělovány za splnění cílových úkolů a akcí zlepšujících prezentaci školy i prostředí v ní.

Vedení a motivování pracovníků je vzhledem ke zjištěným skutečnostem hodnoceno jako velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Ředitel školy má zpracován plán kontrolní činnosti na školní rok 1999/2000, ve kterém jsou

velmi stručně vytyčeny hlavní záměry a úkoly. Vlastní plán kontrolní a hospitační činnosti mají i oba jeho zástupci pro první a druhý stupeň. Plán ředitele školy je rozpracován do čtyř okruhů tak, aby kontrola postihla všechny oblasti činnosti školy. Úplné záznamy z provedených hospitací včetně rozboru hodin a doporučení byly předloženy pouze zástupcem ředitele školy pro druhý stupeň. Ředitel školy záznamy o kontrolním sledování výchovně vzdělávacího procesu, o kontrole dokumentace včetně rozboru a doporučení z jednotlivých provedených hospitací nevede. Četnost hospitací všech členů vedení školy je dobrá. Závěry zjištěné při této kontrolní činnosti jsou s vyučujícími osobně projednávány ihned po vyučování, obecnější závěry na společných provozních poradách nebo pololetně při jednání pedagogické rady. Kontrolu dokumentace vedené učiteli provádějí zástupci ředitele jedenkrát měsíčně, kontrolu katalogových listů čtvrtletně. Kontrola provozu školy je realizována prakticky denně osobním sledováním, vyhodnocováním a operativním řešením.

Kontrola a hodnocení studijních výsledků žáků probíhá standardně periodickým zkoušením písemnou i ústní formou, hodnocení se řídí platnými právními předpisy. V šestém ročníku jsou žákům zadávány vstupní a výsledné testy znalostí. Ze současných srovnávacích republikových testů škola využívá matematického klokana ve všech jeho kategoriích. Žáci dosahují velmi kvalitních výsledků.

Ekonomický úsek (čerpání rozpočtu školy) je kontrolován pravidelně, oblast bezpečnosti práce průběžně, zápisy jsou vedeny. Kontrola hospodaření je prováděna denně.

Kontrolní systém byl hodnocen jako dobrý.

Hodnocení kvality řízení

Vzhledem ke zjištěným skutečnostem byla kvalita řízení celkově hodnocena jako dobrá.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Výchovné poradenství

Výchovná poradkyně je absolventkou dvouletého specializačního studia. V poradenství má dlouholetou praxi a průběžně se zúčastňuje vzdělávacích aktivit, které pořádá pedagogicko psychologická poradna a středisko služeb školám. Výchovná poradkyně je současně protidrogovým preventistou. Náplní její práce je oblast kariérového poradenství, oblast evidence a řešení výchovných problémů žáků a jejich prevence a koordinace péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Výchovné poradenství je ve škole chápáno jako komplexní služba žákům, učitelům a rodičům. Pro styk s těmito stranami má poradkyně stanoveny konzultační hodiny, po dohodě je připravena ke konzultacím i mimo stanovenou dobu. Zásadní informace poradenské problematiky jsou umístěny na nástěnkách výchovného poradenství. Pro svou činnost má vyčleněn kabinet se základním vybavením a materiálním zajištěním.

Výchovná poradkyně (dále jen VP) vstupuje do problematiky prevence a řešení negativních projevů chování u žáků především ve spolupráci s třídními učiteli a rodiči. Významnou oblastí činnosti VP je kariérové poradenství ve spolupráci s úřadem práce. Dalšími partnery VP jsou dle povahy problematiky pedagogicko psychologická poradna, speciálně pedagogická centra, střediska výchovné péče, diagnostické ústavy, dětské domovy, sociální kurátoři.

VP vede a sleduje dokumentaci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a předává ji

třídním učitelům jako přílohu katalogových listů. Podílí se na depistáži těchto žáků, na zajišťování odborných posudků a organizování kompenzace a reedukace jejich vad.

Metodická práce VP je zaměřena na poskytování informací ostatním učitelům na pedagogických radách i při běžných pracovních kontaktech. Informace rodičům jsou podávány na třídních schůzkách a při osobních konzultacích. Pro školní rok 1999/2000 je zpracován kvalitní plán výchovného poradenství a minimální program protidrogové prevence. O všech uskutečněných aktivitách a jednáních jsou vedeny záznamy.

Služby výchovného poradenství byly hodnoceny jako velmi dobré.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Ve školním roce 1999/2000 vykázala škola k 30. 9. 1999 deset individuálně integrovaných žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. V době inspekce bylo těchto žáků evidováno již třináct. U všech jsou diagnostikovány vývojové poruchy učení (dále jen VPU).

K žákům s VPU jsou k dispozici odborné posudky, zpracované pedagogicko psychologickou poradnou (dále jen PPP). Tyto dokumenty obsahují všechny potřebné náležitosti dle platného metodického pokynu k integraci zdravotně postižených žáků. Individuální vzdělávací plány zpracovali velmi kvalitně třídní učitelé, kteří současně provádí podle pravidelného rozvrhu nápravnou péči. Část z nich je proškolená pracovníky PPP, část je školenými pracovníky poučena. Pro nápravnou péči vlastní škola základní edukační vybavení.

O ambulanci nápravné péči si vedou učitelé vlastní záznamy spíše osobního charakteru.

Individuální integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami probíhá v souladu s Metodickým pokynem k integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do škol a školských zařízení č.j. 16138/98.

Školní družina

Výchovně vzdělávací plán školní družiny je zpracován na období školního roku a rozčleněn dle ročních období. Hlavním cílem je zabezpečení péče dětem prvního až čtvrtého ročníku v době od ukončení vyučování do jejich odchodu domů formou aktivního odpočinku s rozvíjením jejich zájmů a schopností, se zabezpečením dostatečného pohybu a pobytu venku, v přírodě, na školním hřišti a v tělocvičně. Obsahem plánu je zájmová činnost v oblastech tělovýchovy, turistiky, přírodovědy a estetické výchovy. Plánování je funkční a je v praxi naplňováno.

Pro výchovnou práci jsou využívány dvě účelově zařízené místnosti, školní hřiště a podle možností tělocvična. Interiér školní družiny je esteticky dotvořen četnými výtvarnými pracemi žáků. Prostory jsou čisté, tepelné a světelné podmínky příznivé.

Pro hry, zájmovou a rekreační činnost je školní družina vybavena dostatečným množstvím výtvarného a pracovního materiálu, společenskými hrami, audiovizuální technikou a počítačem. Pro pohybové vyžití žáků je k dispozici tělovýchovné náčiní a pomůcky. Materiálně technické podmínky pro práci školní družiny jsou velmi dobré. Součástí výchovného programu jsou pravidelné akce, mezi které patří pobyty na školním hřišti, návštěvy filmových představení, oslavy tradičních svátků, školní karneval a tělovýchovné a výtvarné soutěže.

Výchovně vzdělávací práci zabezpečují dvě vychovatelky, odborně a pedagogicky způsobilé, s delší praxí. Pro školní rok 1999/2000 je zapsáno 46 žáků. Provoz školní družiny je zajištěn v ranních i odpoledních hodinách.

Ve školní družině v místní části Krhová je v provozu jedno oddělení s 15 žáky. Rozhodnutí o zařazení žáků do školní družiny nebylo ředitelem školy vydáno. V dokumentaci školní družiny chybí vnitřní řád. Výchovnou práci zabezpečuje jedna pedagogická pracovnice.

Stěžejní činností výchovné práce jsou výtvarné a pracovní aktivity. Práce žáků esteticky dotváří vlastní interiér i prostory základní školy. Roční plán práce školní družiny není sestaven. Výchovná práce se opírá o týdenní skladbu činností, která zahrnuje přípravu na oběd, zájmové a estetické činnosti, společenské hry, tvořivé a společensky prospěšné aktivity. Pro zájmovou a rekreační činnost jsou k dispozici společenské hry, konstrukční a didaktický materiál.

Podmínky a provoz školní družiny jsou celkově hodnocen jako velmi dobré.

Školní jídelna

Školní jídelna je v současné době moderním stravovacím zařízením s dostatečnou kapacitou. Provoz je účelně a efektivně organizován, ve všech prostorách je udržován důsledný pořádek a hygiena. Celkové úrovni jídelny se vymykají dva kuchyňské smaltované dřezy u vchodu do jídelny, přestože svůj účel plní. Všechny pracovnice splňují požadovanou odbornou kvalifikaci. Je možno konstatovat, že školní jídelna má vytvořeny veškeré podmínky pro výkon kvalitních stravovacích služeb.

Stravování je realizováno na úrovni 40% rozpětí finančního normativu na nákup potravin stanoveného vyhláškou 48/1993 Sb. o školním stravování. Tomu odpovídá neúplné plnění denních dávek některých dražších doporučených potravin (ryby, mléčné výrobky, ovoce). Výše finančního normativu je však dána zřizovatelem s ohledem na zaměstnanost v regionu.

Strava je připravována podle zásad stravování dětí a mládeže. Skladba jídelního lístku je pestrá ve výběru surovin i technologických úprav. Průběžně je sledováno plnění doporučených dávek potravin zpracováním "spotřebního koše" a v návaznosti na dosažené hodnoty je upravován jídelní lístek. Mimo výše uvedené suroviny jsou do jídelníčku méně zařazovány brambory a luštěniny. Tento nedostatek je možno odstranit vhodnější skladbou jídelníčku (omezením moučných a sladkých jídel). V rozporu se zásadami racionální výživy je vysoký obsah pokrmů z bílé mouky a jídel sladkých.

Vedení operativní evidence a její zobrazení v účetnictví školy:

Veškerá evidence je vedena pečlivě a důsledně v návaznosti na prvotní evidenci. Podstatná část operativní evidence je vedena výpočetní technikou. Kontrola správnosti byla provedena za rok 1999.

Bylo přezkoumáno:

operativní evidence skladu potravin a příjmů za stravné, souhrnné měsíční vyúčtování školní jídelny a návaznost jednotlivých měsíců, celoroční vyúčtování a jeho zobrazení v účetnictví školy, správnost čerpání finančního normativu na nákup potravin, plnění doporučených dávek vybraných potravin ("spotřební koš").

V celoroční evidenci nebyly zjištěny žádné početní chyby nebo nesrovnalosti. Všechny evidence bylo možno zjistit v účetnictví školy, rozdíly nebyly zjištěny.

Dílčí evidence (sklad potravin, příjmy stravného, čerpání finančního normativu na potraviny) odpovídají počtu vykázaných jídel, což je dokladem věcné správnosti hospodaření.

Provedeným šetřením nebyly zjištěny závažné nedostatky školního stravování. Školní jídelna ZŠ Masarykova je moderní, efektivní a hygienicky nezávadný provoz významně přispívající k zabezpečení zdravé výživy dětí a mládež.

Kontrolu provedla metodička školního stravování Školského úřadu Vsetín. Záznam šetření a zjištěné skutečnosti jsou popsány v příloze.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol čj. 2276/1999
- Výkaz o základní škole podle stavu k 30. 9. 1999
- Plán ZŠ Masarykova Valašské Meziříčí 1999/2000 -19 99
- Plán práce pro II. stupeň základní školy pro školní rok 1999/2000
- Rozvrh hodin
- Třídní knihy, třídní výkazy
- Katalogové listy žáků všech ročníků
- Plán kontrolní a hospitační činnosti na školní rok 1999/2000
- Měsíční plány práce
- Řád školy
- Pracovní náplň třídního učitele
- Zápis z jednání pedagogické rady
- Výroční zpráva školy za rok 1999
- Tematické plány pro jednotlivé předměty a ročníky
- Čtvrtletní kontrolní práce z matematiky a z jazyka českého
- Protokoly laboratorních prací
- Žákovské knížky, sešity namátkou vybraných žáků
- Dokumentace školní družiny(zápisové listky, rozhodnutí ředitele ZŠ o zařazení žáků do ŠD, evidence docházky žáků, přehled výchovné práce, roční plán práce ŠD, vnitřní řád ŠD).
- Osobní dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- Plán práce výchovného poradenství na školní rok 1999/2000
- Minimální preventivní program na školní rok 1999/2000

ZÁVĚR

Pozitiva:

- Ve většině hodin převládala dobrá pracovní atmosféra.
- Výuka přírodopisu probíhá v mimořádně podnětném prostředí pracovní přírodopisu s využitím aktivizujících vyučovacích metod, které umožňují rozvoj tvořivého myšlení žáků
- Ředitel školy umožňuje další vzdělávání pedagogů.
- Vzdělávání v prvouce mělo z hlediska organizace, forem a metod výuky, motivace a hodnocení i interakce a komunikace velmi dobrou až vynikající úroveň.
- V naprosté většině učeben prvního stupně jsou v optimální kvantitě a struktuře rozmístěny demonstrační pomůcky a přehledy učiva pro všechny sledované předměty.

- Služby výchovného poradenství jsou poskytovány na základě velmi dobrých odborných znalostí a zkušeností výchovné poradkyně.
- Velmi podnětné estetické prostředí a velmi dobré psychohygienické podmínky poskytují žákům prostory budovy školy odloučeného pracoviště včetně jejího okolí.
- V českém jazyce a v občanské výchově byl žákům dán dostatečný prostor k vyjádření životní zkušenosti a názoru.
- V hodinách dějepisu byly většinou příkladně uspořádány didaktické pomůcky, obrazový materiál a odborná literatura.
- Škola se výrazně a velmi dobře prezentuje na veřejnosti pořádáním tradičních sportovních soutěží a akcí.

Negativa

- Plánování výuky některých hodin nebylo promyšleno ve vztahu k metodickým, výchovným a organizačním aspektům vyučování a výchovy.
- Škola nemá dobré materiální zabezpečení pro výuku rodinné výchovy.
- Pro vzdělávání na prvním stupni nemá škola v současnosti dostatečný počet učitelů s úplnou odbornou a pedagogickou způsobilostí ve vhodném věkovém složení.
- Ve sledovaném vzdělávání českého jazyka a matematiky na prvním stupni nebylo vždy dbáno na psychohygienická hlediska vzdělávacího procesu.
- Nižší profesní předpoklady některých učitelů pro výuku na druhém stupni.
- Málo funkční kontrolní systém ze strany ředitele školy.
- Zcela nevyhovující psychohygienické podmínky pro výuku tělesné výchovy v tělocvičně pro více než jednu skupinu
- Není prováděna analýza výsledků čtvrtletních písemných prověrek z jazyka českého a matematiky.
- Neobvykle nízká nabídka nepovinných předmětů.

Doporučení:

- Ve všech předmětech promyšleně strukturovat hodiny z pohledu úrovně všech žáků.
- Zajistit žákům do rodinné výchovy učebnice.
- Zlepšit estetický vzhled učebny pro výuku hudební výchovy na druhém stupni.
- Dle finančních možností upravit interiér žákovské knihovny pro realizaci výuky literární výchovy a jiných kulturních aktivit.
- Dle možností posílit počet hodin matematiky v týdenním rozvrhu v souladu s platnými učebními dokumenty.

Základní škola Masarykova ve Valašském Meziříčí plní deklarovaný výchovně vzdělávací program. Oblast vzdělávání i řízení byly Českou školní inspekcí celkově hodnoceny jako dobré.

Efektivní využití finančních prostředků přidělených škole ze státního rozpočtu

Využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu je efektivní, účelné a v souladu se záměrem školy modernizovat a zkvalitňovat výchovně vzdělávací proces.

Příloha:

Záznam o provedené kontrole školní jídelny při ZŠ Masarykova ve Valašském Meziříčí

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Štěpánka Mikulenková	Štěp.Mikulenková v.r.
Členové týmu	Mgr. Jarmila Jajtnerová	Jarmila Jajtnerová v.r.
	Anna Jurková	Anna Jurková v.r.
	Mgr. Vlasta Machalová	Vlasta Machalová v.r.
	Mgr. Věra Mrázová	Věra Mrázová v.r.
	Mgr. Olga Novotná	Olga Novotná v.r.
Externí spolupracovníci	p.Dagmar Indruchová, metodik školního stravování	

Ve Vsetíně dne 3. května 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: .22.5.2000

Razítko

Ředitel školy	Podpis
Mgr. Otto Medek	.Otto Medek v.r..

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Dobrý	<i>Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Ještě vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Vsetín	2000-06-05	72/2000
Zřizovatel Město Valašské Meziříčí	2000-06-05	71/2000
Rada školy - Není zřízena	---	

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
2000-06-05	---	Připomínky nebyly podány